

Έντυπο Παρατήρησης της Διδασκαλίας¹

Εκπαιδευτικός:.....Μάθημα:.....

Σχολείο:..... Παρατηρητής:.....Ημερομηνία:.....

Θέμα:.....Χρόνος:ως

Οδηγία: Στο έντυπο δεν πρέπει να καταγράφονται προσωπικές γνώμες/ εκτιμήσεις σας, αλλά περιγραφικά και αντικειμενικά όλες οι συμπεριφορές του/ της εκπαιδευτικού που υπάρχουν καταγραμμένες στο έντυπο. Οι περιοχές συμπεριφορών του εκπαιδευτικού είναι έξι και έχουν ρυθμιστεί ανάλογα με την περίπτωση:την εισαγωγή των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία.

1.Συστηματικός, 2.Φιλικός, 3.Επικοινωνιακός, 4.Ενθουσιώδης, 5.Παρέχει εξατομίκευση, 6.Χρησιμοποιεί σωστά την τεχνολογία. Ο παρατηρητής κάθε 5' διέρχεται όλες τις περιοχές και σημειώνει τη συμπεριφορά που έχει συγκρατήσει στο αντίστοιχο κουτάκι, σημειώνοντας και την ώρα που παρατηρήθηκε. Στόχος, η ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού μετά το πέρας της διδασκαλίας. Σημειώνεται ό,τι έχει λεχθεί ακριβώς χωρίς κανένα πρόσθετο σχόλιο από τον παρατηρητή.

Σχεδιάγραμμα της αίθουσας: Παρακαλώ παρουσιάστε ένα σχεδιάγραμμα της αίθουσας και δείξτε πως είναι τακτοποιημένα τα θρανία, τα υλικά και τα τεχνολογικά πολυμέσα. Ετοιμάστε το σχεδιάγραμμα προτού αρχίσετε την καταγραφή των γεγονότων:

¹ Το υλικό για το συγκεκριμένο έντυπο αποτελεί διασκευή μου από ερευνητική εργασία του καθηγητή Ben Harris (Texas University) όπως την μετάφρασε και παρουσίασε ο καθηγητής Πέτρος Πασιαρδής.

Περιοχή 1. Συστηματικός/ η: οργανωμένος/ η. Στόχοι και καλή προετοιμασία:

1.1.Οργανώνει τις μαθησιακές ασχολίες με τρόπο που να παρατηρείται ομαλή ροή γεγονότων και εξοικονόμηση διδακτικού χρόνου:	1.2. Κοινοποιεί τη σειρά που θα ακολουθηθεί , τη λογική του μαθήματος και κατανέμει τις ευθύνες/υπευθυνότητες στους μαθητές προτού ξεκινήσει το μάθημα:	1.3. Διατηρεί με δραστηριότητες τον κατάλληλο ρυθμό κατά τη διάρκεια του μαθήματος για να είναι βέβαιος ότι όλοι έχουν τον απαιτούμενο χρόνο για τις εργασίες τους στον υπολογιστή και τα φύλλα εργασίας.
--	---	---

Περιοχή 2: Φιλικός/ φιλική: Εξωστρέφεια, έκφραση συναισθημάτων, θετική προσέγγιση

2.1.Μιλά στους μαθητές του με φιλικό τόνο, τους ενθαρρύνει και τους επαιτεί.	2.2. Εκφράζει το προσωπικό του ενδιαφέρον για τους μαθητές βλέποντάς τους σας ανθρώπους.	2.3.Επιδεικνύει τη στοργή και το ενδιαφέρον του στους μαθητές μέσω της μη λεκτικής επικοινωνίας ή με άλλο τρόπο:
--	--	--

Περιοχή 3: Άνεση στην προφορική επικοινωνία: ακούει, αποδέχεται, ενθαρρύνει.

3.1. Επικοινωνεί με ακρίβεια και σαφήνεια.	3.2. Ενθαρρύνει και καθοδηγεί τις απαντήσεις των μαθητών, προάγοντας την αλληλεπίδραση:	3.3. Χρησιμοποιεί πολλές και διάφορες τεχνικές στην επικοινωνία, προάγοντας την πολλαπλή νοημοσύνη των μαθητών:
--	---	---

4. Ενθουσιώδης: Φαντασία, δημιουργικότητα, ενδιαφέρον

4.1.Έκφραση ενδιαφέροντος και ενθουσιασμού για την ύλη του μαθήματος και για άλλα συναφή γεγονότα:	4.2. Χρησιμοποιεί τα προσωπικά ενδιαφέροντα των μαθητών και αντλεί υλικό από την επικαιρότητα:	4.3.Αντιδρά θετικά σε μη προβλεπόμενα γεγονότα στην τάξη:
--	--	---

5.Εξατομίκευση: Ο κάθε μαθητής είναι ένα ξεχωριστό άτομο

5.1.Προγραμματίζει τις διδακτικές δραστηριότητες με τρόπο ώστε να ικανοποιούνται οι ατομικές ανάγκες των μαθητών:	5.2.Κατευθύνει τη διδασκαλία με γνώμονα τις ατομικές δεξιότητες των μαθητών:	5.3.Αντιδρά θετικά προς τους μαθητές με τρόπο που τους βοηθά να πετύχουν το στόχο τους:
---	--	---

6. Ορθή κατανομή δραστηριοτήτων τεχνολογίας:

6.1. Λαμβάνει μέρος σε δραστηριότητες του Η.Υ. που ενεργοποιούν όλες τις αισθήσεις:	6.2. Εμπλέκει τους μαθητές τακτικά σε εμπειρίες που δια του Η.Υ. προάγουν τη συνεργατικότητα:	6.3. Χρησιμοποιεί πληθώρα προσεγγίσεων στον Η.Υ. με στόχο να αξιοποιήσει την πολλαπλή νοημοσύνη των μαθητών:
---	---	--

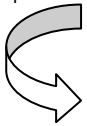
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ 6 ΠΕΡΙΟΧΩΝ (18 ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ:

Περιοχή 1: Περιοχή 1. Συστηματικός/ η: οργανωμένος/ η. Στόχοι και καλή προετοιμασία:

1.1. Οργανώνει τις μαθησιακές ασχολίες με τρόπο που να παρατηρείται ομαλή ροή γεγονότων και εξοικονόμηση διδακτικού χρόνου.

1.2. Κοινοποιεί τη σειρά που θα ακολουθηθεί, τη λογική του μαθήματος και κατανέμει τις ευθύνες/ υπευθυνότητες στους μαθητές προτού ξεκινήσει το μάθημα.

1.3. Διατηρεί με δραστηριότητες τον κατάλληλο ρυθμό κατά τη διάρκεια του μαθήματος για να είναι βέβαιος ότι όλοι έχουν τον απαιτούμενο χρόνο για τις εργασίες τους στον υπολογιστή και τα φύλλα εργασίας.

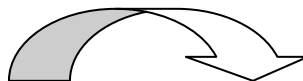

Συνεπαγωγές στην πράξη με την εμπλοκή των Τ.Π.Ε.:

1.1. Ο/ η εκπαιδευτικός γνωρίζει εκ των προτέρων πολύ καλά τη ροή διδασκαλίας και κατανέμει ισόρροπα τις υπευθυνότητες στα παιδιά, αξιοποιώντας την πολλαπλή νοημοσύνη των παιδιών που έχει μπροστά του στη χρήση τεχνολογίας, στην ικανότητα εκφοράς προφορικού λόγου, στην ικανότητα καταγραφής δεδομένων, στην ικανότητα συντονιστή της ομάδας κ.λ.π.

1.2. Ισόρροπη κατανομή του χρόνου θα αναλωθεί στις δραστηριότητες: Ανεύρεση δραστηριότητας στο υπολογιστή- διάδραση και συζήτηση στην ομάδα- συμπλήρωση αντίστοιχου φύλλου εργασιών- εσωτερική ανατροφοδότηση της ομάδας.

1.3. Ο/ η εκπαιδευτικός καθ' όλη τη διάρκεια κατανομής ρόλων/ ευθυνών/ αρμοδιοτήτων, βρίσκεται μεταξύ των μαθητών του ως συντονιστής και βοηθός. Γνωρίζει πολύ καλά (με βάση τους συγκεκριμένους μαθητές του και την Παιδαγωγική Αρχή της Διαφοροποίησης) τον απαιτούμενο χρόνο που χρειάζεται και συντονίζει τα παιδιά του με τέτοιες ενέργειες που να αποφεύγονται οι άστοχα επαναλαμβανόμενες διευκρινήσεις, η σύγχυση, η ανασφάλεια, η απώλεια χρόνου.

Αν στο μάθημα που ο αξιολογητής παρακολούθησε υπάρχουν τέτοιες θετικές συμπεριφορές, τις καταγράφει (όσο πιο γρήγορα μπορεί) στα αντίστοιχα κουτάκια, σημειώνοντας και την ακριβή ώρα που η συμπεριφορά πραγματοποιήθηκε. Είναι θέμα εξοικείωσης με το έντυπο.

Στο τέλος, έχουμε ένα εξαιρετικά αντικειμενικό πλάνο μαθήματος, με στόχο να ανατροφοδοτήσουμε τον/ τη συνάδελφο και τους εαυτούς μας.

Περιοχή 2: Φιλικός/ φιλική: Εξωστρέφεια, έκφραση συναισθημάτων, θετική προσέγγιση

2.1. Μιλά στους μαθητές του με φιλικό τόνο, τους ενθαρρύνει και τους επαινεί.

2.2. Εκφράζει το προσωπικό του ενδιαφέρον για τους μαθητές βλέποντάς τους σας ανθρώπους.

2.3. Επιδεικνύει τη στοργή και το ενδιαφέρον του στους μαθητές μέσω της μη λεκτικής επικοινωνίας ή με άλλο τρόπο.

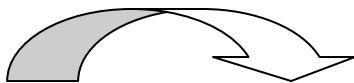
Συνεπαγωγές στην πράξη με την εμπλοκή των Τ.Π.Ε.:

2.1. Κατά τη διάρκεια των εργασιών των παιδιών στον υπολογιστή και στα αντίστοιχα φύλλα εργασίας, ο εκπαιδευτικός είναι κοντά και μεταξύ των παιδιών.

2.2. Επιδιοκιμάζει την κάθε ενέργεια, την κάθε σύγκριση ή προέκταση που παρατηρείται μεταξύ οθόνης και φύλλου εργασίας με πολλούς και διάφορους τρόπους. Προσπαθεί με ήρεμο τρόπο να αποφύγει την άσκοπη περιπλάνηση σε επουσιώδη σημεία του/ των δικτυακών τόπων που επεξεργάζεται το παιδί ή η ομάδα και τα επαναπροσανατολίζει στο βασικό στόχο χρησιμοποιώντας το χιούμορ του.

2.3. Τονίζει (π.χ.) πως μπορούν στο σπίτι να ψάξουν από μόνοι τους τα υπόλοιπα μέρη του δικτυακού τόπου και επαινεί συνεχώς το ενδιαφέρον.

Αν στο μάθημα που ο αξιολογητής παρακολουθήσει υπάρχουν τέτοιες ή άλλες θετικές συμπεριφορές, τις καταγράφει (όσο πιο γρήγορα μπορεί) στα αντίστοιχα κουτάκια, σημειώνοντας και την ακριβή ώρα που η συμπεριφορά πραγματοποιήθηκε.

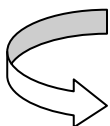
Περιοχή 3: Άνεση στην προφορική επικοινωνία: ακούει, αποδέχεται, ενθαρρύνει.

3.1. Επικοινωνεί με ακρίβεια και σαφήνεια.

3.2. Ενθαρρύνει και καθοδηγεί τις απαντήσεις των μαθητών, προάγοντας την αλληλεπίδραση.

3.3. Χρησιμοποιεί πολλές και διάφορες τεχνικές στην επικοινωνία, προάγοντας την πολλαπλή νοημοσύνη των μαθητών.

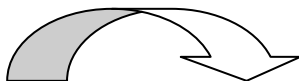
Συνεπαγωγές στην πράξη με την εμπλοκή των Τ.Π.Ε.:

3.1. Ο/ η συνάδελφος είναι ακριβής και σαφής στις διατυπώσεις του. Γνωρίζει όλες τις παιδαγωγικές τακτικές ενός δημιουργικού διαλόγου και δημιουργεί υγιές κλίμα διαλογικής ανατροφοδότησης, ενθαρρύνοντας και εμπλέκοντας στη συζήτηση στοιχεία που είναι βέβαιος ότι θα κεντρίσουν περισσότερο το ενδιαφέρον του συνομιλητή, αποτελώντας ίσως την αφορμή να εμπλακούν κι άλλα παιδιά στη συζήτηση (το ζητούμενο).

3.2. Ταυτόχρονα, γνωρίζοντας τις πολλαπλές δεξιότητες των μαθητών του, μπορεί να ζητήσει από ένα παιδί (π.χ.) που γνωρίζει πως του αρέσει η τέχνη, να ερμηνεύσει ή να ζωγραφίσει με το δικό του δημιουργικό τρόπο ένα εικονίδιο που συνοδεύει το ηλεκτρονικό υλικό, ή ένα να παρουσιάσει ένα λεκτικό μήνυμα με εικονικό τρόπο.

3.3. Με τον τρόπο αυτό εμπλέκει όλα τα παιδιά στο μάθημα, αξιοποιώντας την πολλαπλή νοημοσύνη. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής έτσι γίνεται το επικοινωνιακό μέσο και παιδαγωγικό όργανο διάδρασης.

Αν στο μάθημα που ο αξιολογητής παρακολούθησε υπάρχουν τέτοιες θετικές συμπεριφορές, τις καταγράφει (όσο πιο γρήγορα μπορεί) στα αντίστοιχα κουτάκια, σημειώνοντας και την ακριβή ώρα που η συμπεριφορά πραγματοποιήθηκε.

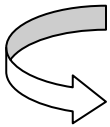
Περιοχή 4: Ενθουσιώδης: Φαντασία, δημιουργικότητα, ενδιαφέρον

4.1. Έκφραση ενδιαφέροντος και ενθουσιασμού για την ύλη του μαθήματος και για άλλα συναφή γεγονότα.

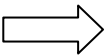
4.2. Χρησιμοποιεί τα προσωπικά ενδιαφέροντα των μαθητών και αντλεί υλικό από την επικαιρότητα.

4.3. Αντιδρά θετικά σε μη προβλεπόμενα γεγονότα στην τάξη.

Συνεπαγωγές στην πράξη με την εμπλοκή των Τ.Π.Ε.:

4.1. και 4.2. Το μάθημα το οποίο μελετημένα παρουσιάζεται έχει δύο χαρακτηριστικά: πρώτο, βρίσκεται σε αρμονική αλληλουχία με τη ζωντανή καθημερινότητα (επικαιρότητα) και δεύτερο, εξακτινώνεται και σε άλλες περιοχές:

- Μέσα στο ίδιο το μάθημα (η προγενέστερη γνώση: ΠΡΟ- η αποκτηθείσα γνώση: ΚΑΤΑ- η Μεταγνώση: ΜΕΤΑ) Αυτό που στο χώρο των Αναλυτικών Προγραμμάτων ονομάζουμε διεθνώς ως B.D.A. Lesson Structure.
- Μέσα σε άλλες περιοχές μαθημάτων του Αναλυτικού.

4.1. και 4.2.: Ο εκπαιδευτικός γνωρίζει πολύ καλά τις συγκεκριμένες παραμέτρους και τις αξιοποιεί ανάλογα στο διδακτικό χρόνο, συνδέοντας με απλό και κατανοητό για τα παιδιά τρόπο το περιεχόμενο της ύλης με τη ζωντανή καθημερινότητα. Έτσι : σχολικό εγχειρίδιο- ηλεκτρονικός υπολογιστής- φύλλο εργασίας, εξυπηρετούν τη ζωντανή καθημερινότητα δημιουργικά και συνθετικά. Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τα παιδιά να εξακτινώνουν / προεκτείνουν τη σκέψη τους δημιουργικά στη ζωντανή πραγματικότητα και σε ό, τι είδαν, παρατήρησαν, άκουσαν από άλλα μαθήματα ή άλλες πηγές.

4.3. Ταυτόχρονα, να είναι έτοιμος για κάθε ενδεχόμενο να αντιδράσει θετικά και εποικοδομητικά σε περιπτώσεις όπου το μάθημα διακοπεί από κάτι έκτακτο στη σχολική μονάδα, ή λόγω διακοπής στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος. Έχει προνοήσει για κάτι υποκατάστατο; Π.χ. ένα φορητό υπολογιστή με μπαταρία, μια οθόνη, ένα video projector ή έστω κάτι πιο απλά προσιτό;

Αν στο μάθημα που ο αξιολογητής παρακολουθήσει υπάρχουν τέτοιες θετικές συμπεριφορές, τις καταγράφει (όσο πιο γρήγορα μπορεί) στα αντίστοιχα κουτάκια , σημειώνοντας και την ακριβή ώρα που η συμπεριφορά πραγματοποιήθηκε.

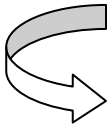
Περιοχή 5.Εξατομίκευση: Ο κάθε μαθητής είναι ένα ξεχωριστό άτομο

5.1. Προγραμματίζει τις διδακτικές δραστηριότητες με τρόπο ώστε να ικανοποιούνται οι ατομικές ανάγκες των μαθητών.

5.2. Κατευθύνει τη διδασκαλία με γνώμονα τις ατομικές δεξιότητες των μαθητών.

5.3. Αντιδρά θετικά προς τους μαθητές με τρόπο που τους βοηθά να πετύχουν το στόχο τους.

Συνεπαγωγές στην πράξη με την εμπλοκή των Τ.Π.Ε.:

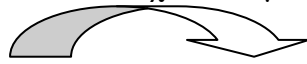

5.1. Οι διδακτικές δραστηριότητες που ο εκπαιδευτικός έχει εκ των προτέρων προγραμματίσει να είναι δομημένες με βάση τις ατομικές ανάγκες:

- Τα στάδια Γνωστικής και της Συναισθηματικής ανάπτυξης των μαθητών του. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να είναι γερός γνώστης των σταδίων ανάπτυξης της συγκεκριμένης ηλικίας. Το ίδιο και το επίπεδο του γραπτού λόγου και των μαθησιακών δραστηριοτήτων. (Ένα παράδειγμα άστοχης δραστηριότητας με βάση τα στάδια Συναισθηματικής ανάπτυξης, είναι το να ζητήσω από παιδί της 1^{ης} Γυμνασίου να μπει στη θέση παιδιών που πεινούν, ή θυμάτων πολέμου: ξέρουμε ότι ένα δεκατριάχρονο παιδί αδυνατεί στη ψυχολογία του να μπει στη θέση του οποιουδήποτε άλλου.)
- Την αρχή της Διαφοροποίησης. Δεν μπορεί, για παράδειγμα, να ζητηθεί από τάξη που δεν έχει ξαναεργαστεί με συνεργατικό τρόπο να καθίσει σε ομάδες. Θα δημιουργηθεί πανικός και η αποτυχία είναι δεδομένη.

5.2. Η διδασκαλία και ιδιαίτερα η εμπλοκή των παιδιών με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή θα πρέπει να κατευθύνεται με βάση τις ατομικές δεξιότητες των παιδιών. Υπάρχουν παιδιά που σε ένα παραδοσιακό, δασκαλοκεντρικό μάθημα δεν εκδηλώνουν την προσωπικότητά τους και τα πολλαπλά ταλέντα τους, αν δεν είναι ιδιαίτερα επικοινωνιακά. Υπάρχουν παιδιά με εξαιρετικά ταλέντα που μπορούν να εκδηλωθούν πέραν του παραδοσιακού μαθήματος και να κάνουν θαύματα με την τεχνολογία. Η πολλαπλή νοημοσύνη της διαφορετικότητας ταλέντων. Που πρέπει να την εκμεταλλευθεί και να την κατανείμει σωστά ο εκπαιδευτικός.

5.3.Θετική αντίδραση του εκπαιδευτικού στις ατομικές και συλλογικές δραστηριότητες των παιδιών/ υγιής παρακίνηση με σκοπό να πετύχουν ατομικά και συλλογικά το στόχο τους.

Αν στο μάθημα που ο αξιολογητής παρακολουθήσει υπάρχουν τέτοιες θετικές συμπεριφορές, τις καταγράφει (όσο πιο γρήγορα μπορεί) στα αντίστοιχα κουτάκια , σημειώνοντας και την ακριβή ώρα που η συμπεριφορά πραγματοποιήθηκε.

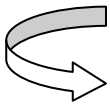
6. Ορθή κατανομή δραστηριοτήτων τεχνολογίας:

6.1. Λαμβάνει μέρος σε δραστηριότητες του Η.Υ. που ενεργοποιούν όλες τις αισθήσεις.

6.2. Εμπλέκει τους μαθητές τακτικά σε εμπειρίες που δια του Η.Υ. προάγουν τη συνεργατικότητα.

6.3. Χρησιμοποιεί πληθώρα προσεγγίσεων στον Η.Υ. με στόχο να αξιοποιήσει την πολλαπλή νοημοσύνη των μαθητών.

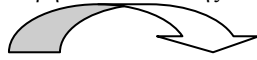
Συνεπαγωγές στην πράξη με την εμπλοκή των Τ.Π.Ε.:

6.1. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής είναι μέσο ενεργοποίησης των αισθήσεων των μαθητών και όχι ο αυτοσκοπός. Ο εκπαιδευτικός εμπλέκει και εμπλέκεται σε τέτοιες και τόσες δραστηριότητες στον υπολογιστή που ενεργοποιούν την όραση, την ακοή, την κριτική ικανότητα, το συναίσθημα και αναβαθμίζουν την αισθητική αγωγή και το αισθητικό κριτήριο.

6.2. Η συνεργατική διάδραση είναι το βασικό ζητούμενο σε περιπτώσεις εμπλοκής του ηλεκτρονικού υπολογιστή σε μια σχολική τάξη. Στόχος, όχι η εξατομικευμένη διδασκαλία, αλλά το δημιουργικό αντιδάνειο των εμπειριών των παιδιών, το βασισμένο στη σύγχρονη πραγματικότητα. Το παιδί κτίζει την εμπειρία μαθαίνοντας να ακούει τη θέση του άλλου. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός πως η Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Εκπαίδευση (Ε.Δ.Ε.) δίνει έμφαση στο μετασχηματισμό της γνώσης σε εμπειρία και όχι στη συμπλήρωση ατομικά δραστηριοτήτων στον υπολογιστή.

6.3. Βάση της διδασκαλίας με ηλεκτρονικό υπολογιστή η αξιοποίηση της πολλαπλής νοημοσύνης μέσα από ενέργειες που αξιοποιούν τη διαφορετικότητα των ταλέντων των μαθητών. Ουσιαστική η φιλοσοφία της εισαγωγής του σε αυτό έχει λάβει υπόψη. Βλέπε και σημείο 4.2.

Αν στο μάθημα που ο αξιολογητής παρακολούθησε υπάρχουν τέτοιες θετικές συμπεριφορές, τις καταγράφει (όσο πιο γρήγορα μπορεί) στα αντίστοιχα κουτάκια , σημειώνοντας και την ακριβή ώρα που η συμπεριφορά πραγματοποιήθηκε.